

En klimakonto på 18 milliarder skal give Danmark den grønne førertrøje tilbage

SF ønsker at Danmark skal være verdens grønneste land, og den kamp skal tages i næste valgperiode. Hvis vi venter risikerer vi, at det bliver for sent og unødvendigt dyrt. Sammen med en ambitiøs, bindende klimalov har vi brug for finansiering til at sætte gang i den nødvendige grønne omstilling. En fælles klima-konto på 18 milliarder frem mod 2025 skal få Danmark i absolut front og fungere som en grøn børneopsparing for de kommende generationer.

Hvis Danmark skal op i grønt gear kræver det at ambitiøse tiltag ikke går i stå gang på gang, fordi der mangler penge. Derfor vil SF lave et grønt, socialt retfærdigt bidrag, som sikrer, at Danmark kommer i front med den grønne omstilling igen. I alt vil SF årligt afsætte 3 milliarder kroner om året frem mod 2025 til en klimakonto.

Hvordan pengene skal udmøntes forhandles løbende. Det meste bør disponeres i forbindelse med finanslovsaftalerne, men der bør også være en klimareserve, der bruges til uforudsete merudgifter på klimaområdet i løbet af året.

Kontoen finansieres ved at øge arbejdsmarkedsbidraget med 0,4 procentpoint. Det betyder, at alle erhvervsaktive bidrager i forhold til deres indkomst. Desuden indføres en grøn topskat på 1 procentpoint, så de økonomisk bedst stillede bidrager lidt ekstra:

- For en lavtlønnet (250.000 kr./år) er bidraget på 52 kr. pr. måned
- For en middellønnet (400.000 kr./år) er bidraget 83 kr. pr. måned
- En person med 1 mio. kr. i indkomst bidrager med 378 kr./måned¹
- Pensionister, dagpengemodtagere, folk på SU og andre modtagere af overførselsindkomst bidrager ikke² – medmindre de har supplerende indtægter fra småjob (hvis man tjener 50.000 kr. om året ved siden af bidrager man med 10 kr./måned).

Senest i 2025 tages stilling til, hvor stor kontoen skal være i årene efter, og hvordan den skal finansieres fremover. Det skal ses i sammenhæng med, at der på det tidspunkt skal indgås en ny energiaftale; at der frigøres betydelige midler til det grønne råderum, fordi den dyre støtte til havvindmølleparken ved Anholt bortfalder etc.; og fordi der på det tidspunkt forhåbentligt er gennemført en klimaafgiftsreform, hvor afgifterne i langt højere grad end i dag afspejler klimabelastning og andre miljøbelastninger, og hvor der afsættes penge til social kompensation i form af højere grøn check og børnefamilieydelse. En sådan reform kan erstatte hele eller en del af finansieringen af klimakontoen.

SF har tidligere fremlagt klimaforslag på landbrug og transport og vil inden valget fremlægge en samlet plan, som også indeholder udbygning af vindenergi til lands og til havs. Klimakontoen er et løft af klimaindsatsen ud over det, der allerede er afsat i energiaftalen og udover det, som SF har afsat til transport og andre klimaindsatser.

Anvendelse af klimakonto:

Mio. kr.	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Energisparefond, indskud	400					
Nul fossil i industrien	100	100	100	100	100	100
Mere biogas		240	180	400	400	400
Lavere elvarmeafgift	100	150	150	150	150	150
Anden VE	300	250	250	250	250	250
Klimafond ulande	200	200	100	100	100	100
Landbrug, jordudtag overgang	200	300	350	400	450	500
Mere skov	1.000	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250
I alt udmøntet	2.300	2.490	2.380	2.650	2.700	2.750

¹ Afhænger af pensionsindbetalinger mv.

² Ved forhøjelser af arbejdsmarkedsbidraget har man normalt samtidigt sænket overførselsindkomsterne. SF ønsker ikke, at der sker en sådan sænkning.

Andet/reserve	790	662	835	629	645	662
I alt	3.090	3.152	3.215	3.279	3.345	3.412

Anm.: Provenuet stiger over tid i takt med den forventede realindkomstudvikling som er sat til 2 pct. om året.

Anvendelsen af pengene prioriteres løbende, hvorfor tabellen skal tages som et eksempel.

Der er tale om skøn foretaget af SF på baggrund af diverse kilder.

Udtag af jord og mere skov finansieres delvist af statslig låneoptagelse, hvor klimakontoen dækker ydelsen på lånene

SF ser rigtig mange oplagte anvendelsesmuligheder. Det kunne for eksempel være:

- **Energisparefond:** SF foreslår, at der indskydes 400 mio. kr. i alt i en fond, der skal kunne yde lån for i alt 20 mia. kr. til energispareprojekter i både leje- og ejerboliger, såsom vinduesudskiftning, hulmursisolering, isolering i forbindelse med nyt tag, installation af varmepumpe samt til større samlede energirenoveringer i boliger og virksomheder. Hvis der er tale om et større projekt, såsom nyt tag, skal det være et krav, at alle relevante energisparetiltag gennemføres i forbindelse med projektet. Lån ydes primært i de tilfælde, hvor man ikke kan få et realkreditlån, og med en samlet ydelse på niveau med realkreditlån. Lånene finansieres som genudlån fra staten. Det vurderes, at fonden vil være selvfinansierende.
- **Stop for fossile brændstoffer i industrivirksomheder:** Der afsættes en pulje til støtte til omstilling af industrivirksomheder, der i dag bruger kul og olie i stationære anlæg. En del kan omstilles til el, resten til gas, hvor naturgas løbende skal erstattes af biogas og andre grønne gasser.
- **Mere biogas og anden grøn gas:** Energiaftalen fra 2018 afsatte penge til udbygning af biogas i 2021-23 efter en udbudsmodel. Imidlertid er der kommet så mange biogasprojekter under den nugældende tilskudsmodel, at der kun er et mindre beløb tilbage til udbudsmodellen. Der er derfor lagt op til en meget kraftig opbremsning af udbygningen med biogas. Endvidere er der ikke mulighed for at få tilskud til nye projekter, der tages i brug i 2020. SF foreslår at gå den modsatte vej: Første biogasudbud skal gennemføres så hurtigt så muligt, og der skal afsættes dobbelt så mange penge til udbud som det, der blev aftalt i Energiaftalen. Der afsættes derfor i alt 1,4 mia. kr. til formålet Fødevareafgrøder bør ikke bruges til biogas, og derfor skal grænsen for brug af fx majs strammes markant. Det vil uanset denne stramning være muligt at øge produktionen af biogas.
- **Flere varmepumper:** Siden Energiaftalen blev indgået er elprisen steget med ca. 10 øre/kWh. For at fastholde incitamentet til at bruge varmepumper nedsættes elvarmeafgiften med yderligere 5 øre/kWh – men ikke til gammeldags elvarme (det skal være et krav at man har installeret en varmepumpe). Såfremt der ikke inden for det næste årstid kommer gang i installation af meget store varmepumper på kraftvarmeverkerne laves endvidere en forsikringsordning for de første 2-4 projekter for at indhøste erfaringer og skabe forbilleder.

- **Andre former for VE:** Med Energiaftalen sikres en markant udbygning med vind på land og til havs samt med solceller i store (mark)anlæg. Der er imidlertid brug for at fremme andre former for vedvarende energi, der i dag er lidt dyrere. SF foreslår, at der afsættes årligt 300 mio. kr. Det kan fx være til:
 - o **Solceller indbygget i tegl eller andre tagmaterialer**, som vil have den fordel, at de ikke beslaglægger jord, der fx kunne bruges til skov.
 - o **Ubureaukratisk solcelleordning for kommunerne:** SF foreslår, at kommuner fremover skal kunne placere solceller på kommunale bygninger uden noget krav om at oprette et særskilt selskab. Til gengæld skal der betales fuld elafgift for al el, der produceres af nye kommunale anlæg, i det der gives en støtte på fx 15-20 øre pr. kilowatttime, som solcellerne producerer.

- **Klimafond for ulande:** Der oprettes en klimafond for ulande med et statsligt indskud på 400 mio. kr. og mulighed for at optag af lån hos staten. Fonden skal yde billige lån (renten på danske statslån + et mindre gebyr) til vedvarende energi og energibesparelser i ulande. Fonden vil i første omfang kunne yde lån på 10 mia. kr., men kan udvides efterhånden evt. med et forøget indskud. Herudover ønsker SF at forøge klimabistanden med ca. 1 mia. kr. om året i næste valgperiode – dette finansieres udenfor klimakontoen (af bedre skatteligning for bl.a. multinationale selskaber).

- **Udtagning af særligt klimabelastende landbrugsjorde:** Ca. 4 pct. af landbrugsarealet står for ca. 39 pct. af klimaforureningen af landbrugets marker. Det drejer sig om jorde med relativt højt kulstofindhold, kaldet organogene jorde – ofte i form af lavbundslande SF foreslår, at i alt 108.000 hektar af disse jorde og andre lavtlandjorde udtages af drift³. En del af udtagningen skal finansieres af EU's landbrugsstøtte – de nærmere vilkår vil afhænge af de nye regler, der kommer til at gælde fra 2021 – og resten finansieres af klimakontoen. Udtagningen vil ske gradvis frem til 2030.

- **Mere skov:** SF ønsker, at Danmark når skovmålsætningen om, at vi i 2064 skal have dobbelt så meget skov som i 1989. Det kræver en markant hurtigere forøgelse af skovarealet. Der bør afsættes 1,25 mia. kr./år til forøgelse af skovarealet med mindst 10.000 hektar om året (i dag er det forventede tempo 3.000 hektar/år). Det nye skovareal har et potentiale for at binde kulstof svarende til i hvert fald 300 mio. tons CO₂ på meget langt sigt. Det svarer til ca. 8 gange Danmarks årlige CO₂-udslip. I de første år er effekten dog mere begrænset, fordi ny skov vokser langsomt

³ SF har tidligere foreslået at udtage 65.000 hektar. Nye oplysninger viser, at der er flere jorde, der kan betragtes som organogene og som bør udtages af drift.